

קוֹנְטֵרַס

עוֹשִׂים מֵהַפְּכָה

יעורר ויחזק את נשמות ישראל לחזור בתשובה
שלמה אליו ותברך, וירבה לדבר על הצרות שקרו
לעם ישראל ביום צום עשרה בטבת, ויבאר איך
שאלו הצרות שיכות גם בדור הזה.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לקפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אִם אָדָם רוֹצֵה לְנִסְעַ
לְאִיזָה מְקוֹם, עָלָיו לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא כְּשִׁיּוּצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ, יַעֲמֵד לְיַד
הַמְּזוּזָה, וְיִשִּׂים אֶת יָדוֹ עַל הַמְּזוּזָה, וַיִּבְקֹשׁ
אֶז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיֵצֵא בְּשָׁלוֹם וַיִּחְזֹר
בְּשָׁלוֹם, וְאִז נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׁתִּהְיֶה
לוֹ דְּרֹךְ צְלִיחָה, וְזוֹ שְׁלֵמוֹת תְּפִלַּת הַדְּרֹךְ,
שְׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁתִּהְיֶה לוֹ דְּרֹךְ צְלִיחָה.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתד)

קונטרס

עושים מהפכה

א.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, אשר בשעה שהנשמה מקבלת על עצמה לחזור בתשובה, אף שעדין היא לא מוציאה את זה מהפה, אלא יש לה רק הרהור תשובה, הינו מהרהרים שהנה אנו מתכננים לחזור בתשובה, מקבלים על עצמנו קבלות טובות, מזה נעשים כבר דברים גדולים בכל העולמות. וכך שכן כשיהודי מוציא מפיו ואומר: "רבנו של עולם, עד עכשו לא הכרתי אותך, עד עכשו הייתי רחוק ממך, עד עכשו עשיתי הבלים, ומעתה רבנו של עולם, אני מקבל על עצמי קבלות טובות לחזור אליך". אין יכולים לתאר ולשער מה הדבורים האלו גורמים בכל העולמות — זה רק מה שאדם מוציא מפיו, על אחת כמה וכמה באין ערוך כלל, כשיהודי מוציא את זאת מהכח אל הפעל — מה שבקש

מהקדוש-ברוך-הוא ומה ששהבטיח להקדוש-ברוך-הוא, זה גורם מהפכה בנשמתו, מהפכה בביתו, מהפכה בשכונתו, גורם מהפכה בעירו, במדינה שלו ובכל העולם כולו. כי כשיהודי חושב רק במחשבה שהוא רוצה לחזור בתשובה, אומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא), שעולה מחשבתו לא עד עשר מילין, ולא עד עשרים מילין, ולא עד חמשים מילין, ולא עד מאה מילין, אלא עד חמש מאות מילין; הינו רק מחשבה אחת שנכנסה באדם שהוא רוצה לעשות מהפכה בשביל הקדוש-ברוך-הוא, רוצה להפוך את חייו בשבילו יתברך; המחשבה בעצמה, ההרהור תשובה שמהרהר בתשובה, כבר עושה מהפכה בכל העולם כולו, על אחת כמה וכמה כשיהודי מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ומשיח ומספר את כל לבבו לפני קונו, אינכם יכולים לתאר ולשער מה הדבורים האלו גורמים בכל העולמות כלם. על אחת כמה וכמה באין ערך כלל, כשיהודי מוציא מהכח אל הפעל, ומתחיל לשמר שבת, ואוכל פשר, מתעטף בציצית, מניח תפלין, הוא עושה מהפכה בכל העולם כולו. כשאשה מקבלת על עצמה רק במחשבה, שמהיום והלאה תלך בכסוי ראש, מהיום והלאה תלך רק בבגדי צניעות, מהיום תשמר שבת ותדליק נרות שבת, כשבת ישראל חושבת ורק מהרהרת במחשבתה: "מהיום אני

עושים מהפכה

קיא

מקבֹּלֶת עַל עֲצָמִי לְשֹׁמֵר טְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה, מֵהַיּוֹם אֲנִי
מִקְבֹּלֶת עַל עֲצָמִי לַחֲזוֹר בְּתַשׁוּבָה; הַהֲרֵהוּר בְּעֲצָמוֹ
שְׁמֵהֲרֵהָרִים, עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְכָל
הַמְּלֵאכִים כָּבֹר מִקְנָאִים בְּאָדָם זֶה, אוֹ בְּאִשָּׁה זֹו, וּמְכָל
שִׁכְן כְּשִׁמוֹצִיאִים אֶת זֹאת מֵהֶפְּהָ, כְּשִׁמְדַּבְּרִים
וּמְסַפְּרִים אֶת זֹאת לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה גּוֹרֵם
שְׁעֲשׂוּעִים לְמִלֵּי מְלִיוֹנִים מִלְּאָכִים; כִּי עַל כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁיִהוּדִי זֹוֹכָה לְדַבֵּר לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בּוֹרָא
מִמֶּנּוּ מִלְּאָכִים. בְּנֵי וּבְנֹתֵי הַיְקָרִים! אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים
מֵהִי הַמַּעֲלָה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר,
כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שְׁמִשׁוּחִחִים עִמּוֹ יְתַבְּרֶךְ, אֵילוֹ
שְׁעֲשׂוּעִים יֵשׁ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִדְּבוּרִים אֵלוֹ, אֲזִי
הֵייתֶם גּוֹנְבִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְכָל הַפְּחוֹת עֲשָׂרִים דְּקוֹת,
וְעוֹמְדִים בְּאִיזוֹ פְּנָה, אוֹ יוֹשְׁבִים בְּאִיזָה חֶדֶר, אוֹ
הוֹלְכִים לְקָבֶר צְדִיק, אוֹ לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וּמְשִׁיחִים אֶת
כָּל הַלֵּב אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאִיזֵן עֶרֶךְ
כָּלֵל, כְּשִׁאִשָּׁה מוֹצִיאָה מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל, וּמִתְחִילָה
לְשֹׁמֵר שַׁבָּת, מְדַלִּיקָה גְרוֹת לְכַבוֹד שַׁבָּת, הוֹלְכַת בְּכִסּוּי
רֹאשׁ, שׁוֹמְרַת טְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה, זֶה גּוֹרֵם מֵהֶפְּכָה בְּכָל
הָעוֹלָם כְּלוֹ. וְחִכְמִינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא פּוּ.): יְחִיד
שְׁשָׁב — מוֹחֲלִים לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ; אִם יֵשׁ יְהוּדִי יְחִיד
אוֹ אִשָּׁה יְהוּדִיָּה יְחִידָה, בּוֹדְדָה, שְׁמַחֲלִיטִים אַחַת
וּלְתַמִּיד "עוֹשִׂים" מֵהֶפְּכָה" בְּשָׁבִיל

הקדוש-ברוך-הוא; הבעל מקבל על עצמו, מהיום אני מניח תפלין, אני מתעטף בציצית, אני הולך עם כפה, שומר שבת, או האשה מקבלת על עצמה, שמהיום אלך בכסוי ראש, אשמר שבת, אלבש מלבושים צנועים, היחיד הזה גורם שהקדוש-ברוך-הוא מוחל לכל העולם כלו. בני ובנותי היקרים! תתארו לעצמכם שאתם נמצאים פה לבד עם הקדוש-ברוך-הוא, הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו עכשו. ואם אדם היה זוכה ועיניו היו עינים קדושות, היה רואה דברים נוראים ונפלאים מה שקורה. כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנד): עיני האדם תמיד רואות דברים עליונים מאוד, אבל זה הולך במהירות גדולה כל-כף, שאין מסגלים לתפס מה רואים. ומביא רבנו ז"ל דגמא: פלוני מחזיק משהו בידו, ומעבירו במהירות לפני עיניו, באמת ראה את הדבר, אבל כששואלים אותו: "מה ראית?" עונה: "לא ראיתי כלום". וההסבר לזה, מסביר רבנו ז"ל: מהו פח הראות? איך האדם רואה? העינים מוציאות אור ישר, ופוגעות בדומם, וממנו יוצא אור חוזר; הינו אדם מסתכל על דבר מסים — זהו אור ישר, העין מסתכלת ישר אל הפרט שרוצים לראות, אבל עדין אין קולטים מה רואים, עד שיש אור חוזר, מהפרט חוזר אל המוח והדעת, והאדם מתחיל להבין מה ראה.

לזאת, בני ובנותי היקרים! העינים שלנו רואות נפלאות, אך מדוע איננו רואים? כי אין לנו ישוב הדעת, שיחזור לעינינו לקלט מה אנחנו רואים. אם הייתה לכם זכות, ואני מקווה שתהיה לכם זכות — אם תשובו בתשובה אליו יתברך, אז תראו איך השכינה הקדושה נמצאת פה איתנו, ואין עוד זכות יותר גדולה לנשמות ישראל, כשזוכים לראות פני השכינה. לזאת, בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור! שעשה "עושים מהפכה"; כל אחד ואחד מאתנו איננו זז מכאן, עד שמקבל על עצמו על מלכות שמים, עד שאנחנו מבטיחים להקדוש-ברוך-הוא, שכל אחד ואחת מאתנו יהיה היחיד ששב, שימחלו בזכותו לכל העולם כולו. הנה אנו מתבוננים סביבנו, מקום יפה, תאורה נאה, אווירה חמה ונעימה, שרים ושמחים. אבל אתם יודעים כמה משפחות שכולות יושבות בביתן, בוכות ומבכות את יקיריהם?! כמה אלפי אלפים ורבבות צמודים עכשו בבתי חולים לכל מיני מכוונות, מכשירי הנשמה ואינפוזיה, וזקוקים לרפואה שלמה?! והכל תלוי בנו, אנחנו עכשו היחידים, שבנו תלוי עכשו שנוי כל העולם. ולכן, בני ובנותי היקרים! עשה "עושים מהפכה" בשביל הקדוש-ברוך-הוא בל נא נשכח, כמה אלפי אלפים ורבבות, לדאבוננו הרב, יהודים חולים וזקוקים לרפואה

שְׁלֵמָה, כִּמָּה רַבּוֹת רַבּוֹת נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים
 רַחֲמִים רַבִּים, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמְרֵם וַיַּחְזְרוּ
 בְּשָׁלוֹם — אֵלֵינוּ הַבָּנִים שְׁלֵנוּ, אֵלֵינוּ הַבָּנוֹת שְׁלֵנוּ.

ב.

בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּעִשְׂרֵה
 בְּטַבַּת קָרוּ שְׁלֵשָׁה דְבָרִים: בּוֹ בַיּוֹם נִסְתַּלַּק עֲזָרָא
 הַסּוֹפֵר, וְכֵן מָלַךְ בְּבֵל פָּרִץ אֶת חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם, וְכֵן
 הֶעֱתִיקוּ הַתּוֹרָה לַיִּנּוּת; אֵלֵינוּ שְׁלֵשָׁה אַרְוָעִים נִפְרָדִים,
 אֶךְ אֲרָעוּ בַיּוֹם זֶה. בּוֹדָאֵי יֵשׁ קָשֶׁר הַדּוּק בֵּין הַשְּׁלֵשָׁה.
 וּמָה הַחֲבוּר בֵּינֵיהֶם? וְהַעֲנִין הוּא, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 אוֹמְרִים (סְנֵהֲדִין כ.א.) עַל עֲזָרָא הַסּוֹפֵר: אֲלֵמָּלָא קִדְמוּ
 מֹשֶׁה [אִם מֹשֶׁה רַבְּנוּ לֹא הָיָה מְקַדִּים לְעֲזָרָא הַסּוֹפֵר],
 לְעֹלוֹת עַל הַר סִינַי וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, הָיָה הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן אֶת הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי עֲזָרָא הַסּוֹפֵר;
 תְּתַאֲרוּ לְעֶצְמְכֶם גְּדֻלְתּוֹ שֶׁל עֲזָרָא הַסּוֹפֵר, שֶׁרָצָה
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתַתּוֹ דְרָכּוֹ אֶת הַתּוֹרָה. מָה הָיָה
 עֲזָרָא? עֲזָרָא הוּא הַיְסוּד שֶׁל אֲמוּנַת חֲכָמִים; כִּי הוּא
 הֶעֱתִיק אֶת הַתּוֹרָה כְּפִי הַקְּבֵלָה שְׁקֵבֵל, וּבּוֹדָאֵי מָסַר
 אֶת הַמְּסוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַע-לֶפֶה כְּמוֹ שְׁקֵבֵלָה, כְּמוֹבָא
 (הַקְּדָמַת הַרַמְבַּ"ם), וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְכָה כ.):
 בְּתַחֲלָה כְּשֶׁנִּשְׁתַּכַּחַת תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עָלָה עֲזָרָא מִבְּבֵל

ויסדה; כי באמת היסוד אצל עם ישראל זה אמונת
 חכמים, בלי אמונת חכמים אין אמונה בהקדוש-
 ברוך-הוא, כדכתיב (שמות יד, לא): "ויאמינו בהו' ה'
 ובמשה עבדו", שואלים חכמינו הקדושים (מכילתא
 בשלח): אם במשה האמינו — בהקדוש-ברוך-הוא לא
 כל שפן?! אלא אם לא היו מאמינים קדם במשה, גם
 בהקדוש-ברוך-הוא לא היו מאמינים; עם ישראל היו
 בשעבוד מצרים, אומרים חכמינו הקדושים (עין תורת
 כהנים אחרי יח; ותנא דבי אליהו רבה, פרק ז'), שמצרים היתה
 ערות הארץ, מצרים היתה הזנהמה הגדולה שבכל
 האמות, הפריצות, ההפקרות, הנאוף, הכסף, כל
 התאוות רעות היו במצרים. ועם ישראל היו צריכים
 להזדכך בזכוף אחר זכוף במצרים. וחכמינו הקדושים
 אומרים, שבמצרים היו כבמחנה הסגר, לא היו יכולים
 לברח, מצרים היתה סגורה ומסגרת, עבד לא היה
 יכול להמלט משם, כלם היו משעבדים לפרעה, עד
 שבא משה רבנו, וגלה לעם ישראל (דברים ה, לה): "אתה
 הראת לדעת, כי הו' ה' הוא האלקים, אין עוד
 מלבדו"; תדעו לכם, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה
 אתכם, עמכם ואצלכם; ברגע שנשמות ישראל החלו
 להבין ולהתבונן שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתם, כבר
 קבלו על עצמם לחזור בתשובה.

מה הִיָּה הפגם בְּמִצְרִים? אומר הָאָר"י הקדוֹשׁ,
 בְּמִצְרִים מָלַךְ פְּה־רַע — פָּרַעַה מְלַךְ מִצְרַיִם. רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, הִפָּה הִיָּה פְתוּחַ לְדַבֵּר אֶחָד עַל הַשְּׁנֵי לְשׁוֹן־
 הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, וְהִתְלוּצְצוּ מֵהִצְדִּיקִים. וְזוֹ
 הִיָּתָה גְלוֹת מִצְרַיִם — תַּחַת פְּה־רַע, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה
 רַבֵּנוּ, וְגָלָה אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יְדִי־זֶה נַעֲשֶׂה
 פְּה־סַח (פְּסַח), הִתְחִילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ב, כג): "וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה",
 הִחִלוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא; כִּי עַד שֶׁמֹּשֶׁה
 רַבֵּנוּ יָרַד לְמִצְרַיִם בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 הִיָּתָה הַגְּלוֹת גְּדוּלָּה בְּמָאֵד מְאֹד, בְּרַגַע שֶׁהִגִּיעַ מֹשֶׁה
 רַבֵּנוּ לְמִצְרַיִם, וְגָלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 נִמְצָא פֹּה אִתְּכֶם, אֲזִי תַחַת לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת, לְשׁוֹן הָרַע,
 רְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת, בְּמִקּוֹם שֶׁיִּתְחִילוּ לָרִיב זֶה עִם זֶה,
 הִחִלוּ לְדַבֵּר אֶל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וְכֵן הִיָּתָה גְּאֻלַּת
 מִצְרַיִם, וְכֵן יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְהֵינּוּ מוֹכְנִים לְקַבֵּל אֶת
 הַתּוֹרָה. וְעַם יִשְׂרָאֵל הֵלְכוּ אַחַר מֹשֶׁה בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת,
 וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְרֵמְיָה ב, ב): "זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ
 אֲהַבַת כְּלוּלִתִּיךְ לְכַתֵּף אַחֲרֵי בְּמִדְבָר בְּאַרְץ לֹא
 זְרוּעָה"; בְּיָדָאֵי הָיוּ עַרְב־רַב רַבִּים מְאֹד, שֶׁעָלוּ גַם־כֵּן
 עִם יִשְׂרָאֵל, וְעָשׂוּ רַעַשׁ וּמֵהֶפְכָּה, וְצָעְקוּ לְאֵן מֹשֶׁה
 מוֹלִיךְ אֶתְכֶם?! אֲבָל הָרַב בְּעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ מֵאֲמִינִים
 בְּנֵי מֵאֲמִינִים, עַד שֶׁזָּכְרוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. וּמֵאֵז קִבְּלַת

התורה עם ישראל משעבדים להקדוש-ברוך-הוא. והנה כתוב בזהר (מצרע נג): אמאי אקרי תורה? דמורי ומגלי מה דהוה סתום ולא אתידע; התורה הקדושה מגלה את הסתום מאתנו. אנחנו מסתובבים פה בעולם הגשמי והחמרי הזה הנקרא עולם העשיה, ולכל אחד ואחד מאתנו אין חסרות צרות ובציות, לא חסר סבל, והכל בא — מפני שאיננו מכירים את הקדוש-ברוך-הוא, פי אם היינו יודעים שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו, כל חיינו היו משתנים לגמרי. וזה נקרא תורה — דמורי ומגלי מה דהוה סתום מניה; בזה שיהודי הולך עם ציצית על בגדו, מגלה שאינו הולך בבגד גשמי, אלא הלבוש הוא הלבוש של הקדוש-ברוך-הוא, בזה שאדם מתעטר עם תפלין, מראה שיש לו כתר המלך, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), אם אדם היה יודע מה זה תפלין, היה מתבייש להלבישו, כי איך אדם שהוא כל-כך רחוק, יתפס את כתר המלך וילבישנו?! אף-על-פי-כן נתן לנו הקדוש-ברוך-הוא רשות להשתמש בכתרו. אם אשה הייתה יודעת מה זה פסוי ראש שמכסה שערותיה, איזה כבוד הוא בשבילה! איזו זכות היא בעבורה! שהרי זה הצעיר דגמא של האמהות הקדושות, כמו שמוצאים אצל רבקה (בראשית כד, סה): "ותקח הצעיר ותתכס"; כשאשה הולכת

בכסוי ראש, איזו נחת-רוח היא גורמת להקדוש-ברוך-הוא, כשאשה הולכת בצניעות איזה ענג היא מסבה לבורא יתברך שמו! ואין להתבלבל ולומר: "אבל אלו צוחקים", "זה מדבר וזה מתלחש" וכו', כי עדיף לשמע מה שהקדוש-ברוך-הוא אומר, אשר התורה הקדושה מגלה מפל פרט ופרט של העולם הזה, שיש בזה אלקות, ועל-כן אין לשים לב ללעג הרשעים. לזאת, בני ובנותי היקרים! מאחר שזכינו וקבלנו את התורה ממשה רבנו בהר סיני, עלינו להמשיך את המסורת! עלינו לקבל על עצמנו קבלת התורה מחדש. אומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא זוטא ואתחנן ו, ו; רש"י תבא כו, טז): בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים; לא שהיה זה לפני שלשת אלפים חמש מאות שנה קבלת התורה, אלא בכל יום ויום יש קבלת התורה מחדש; אם חיים בצורה כזו, אזי נפטרים מפל הצרות. וזה היה ענינו של עזרא הסופר, שהיה בזמנו בדיוק כבזמנים אלה, אשר בעוונותינו הרבים נתקיים (תהלים קו, לה): "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם", עד כדי כך, שהיתה התבוללות גדולה מאד, "והתערבו זרע הקדש בעמי הארצות" (עזרא ט, ב); ובא עזרא הסופר, וצעק לנשמות ישראל: מה אתכם? אתם מתבוללים בין אמות העולם, הפרדו תכף-ומיד מהגויות שנשאתם להן, "אנחנו מעלנו באלהינו ונשב

נשים נכריות מעמי הארץ" וגו' (עזרא י, ב); ועם ישראל ציתוהו, ועלו לארץ ישראל. ולכן לא בחנם אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין כא.): אלמלא קדמו משה, הקדוש-ברוך-הוא היה נותן את התורה לעזרא הסופר, שהיה יסוד של אמונת חכמים. על-כן אם אנחנו רוצים לחזור בתשובה, עלינו לקבל קדם אמונת חכמים. אנו רחוקים מאוד מאוד מהקדוש-ברוך-הוא, כל אחד ואחד מאתנו יודע את עברו, כל אחד יודע בדיוק מיהו, ואינו יכול להטעות את הקדוש-ברוך-הוא ואת הצדיקים. את בני-אדם יכולים בנקל להטעות, רק מתלבשים בלבוש צנוע, לבוש תלמיד חכם, והתחפשת יפה מאד, וכבר בני-אדם טועים בו, כאלו מי יודע איזה חכם הוא, איזה מקבל הוא! אבל את הקדוש-ברוך-הוא אין יכולים לרמות, ולא להתחמק ממנו. וכן הצדיקים הדבוקים בו יתברך, שרואים למעלה מהעינים שלנו, ומשיגים למעלה משכלנו, אותם אין יכולים להטעות; כי הצדיק האמת דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ואינו מסיח דעת ממנו יתברך כרגע, דבוק בשמות הקדושים, כל דקה יחוד אחר, עד שאין לנו משג מה זה צדיק. אנחנו כלנו רחוקים ממנו יתברך, כל-כף רחוקים, עד ששכחנו לשם מה באנו לזה העולם. הגענו הלום, ונדמה לנו שנשאר פה לנצח. הצדיקים בכל יום חושבים, שהנה

הנה היום אנחנו יוצאים מזה העולם. וכתוב בזהר (פרשת ויחי דף רכ.): זכאי חסידי בכל יומא ויומא מסתכלי בלבביהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא ועבדין תיובתא שלימתא קמי מאריהון [החסידים הזוכים בכל יום ויום מסתכלים בלבם, כאלו היום הזה מסתלקים מהעולם, ועושים תשובה שלמה לפני אדונם]; הצדיקים מסתכלים בכל יום ויום, כאלו זה יומם האחרון. תתארו לעצמכם, אם היו אומרים לנו, שהיום הוא היום האחרון שלנו, איזה פחד היה תוקף אותנו?! הנה אנו מנחים בשקר שלנו, בשטיות בהבלים וכו', ואומרים לנו, שאנו צריכים עתה לעזב את זה העולם, איזה פחד היה חודר ללבנו! איזה רעד ויראה היה נכנסים בנו! כן הצדיקים — בכל דקה ורגע ושניה דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, ועל כל נשימה ונשימה תהלל יה (עין בראשית רבה, פרשה יד, סימן יא), מהללים את הבורא יתברך שמו, וחסלים וזוחלים ממנו יתברך תמיד. היש לנו משג מה זה צדיקים? לאו! אבל אם נתחזק באמונת חכמים, ונלך אחר דבריהם שאומרים לנו, בזכות אמונת חכמים, נזכה לאמונה באל עולם. וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג): עקר שלמות אמונת חכמים, שצריכים לסלק את הדעת לגמרי; כי כשאדם חושב: אני כבר יודע, ורק אני מבין, סימן שאיננו יודע כלום;

כי סוף כל סוף באו ונסתכל על עצמנו, איך עברו עלינו החיים?! אילו צרות, אילו יסורים ומרירות סבלנו עד כה?! באילו חובות אנו מסבבים?! כמה בלבולים יש לנו?! כמה ספקות?! והנה הקדוש-ברוך-הוא עוזר לנו, אשר זו זכות גדולה מאד, שנתקבץ יחד, ונחשב — מה הלאה?! עד שנחליט בצותא שעתה "עושים מהפכה" בשביל הקדוש-ברוך-הוא. אבל לזה צריכים אמונת חכמים, החכמים רואים דברים כאלו, שאינכם רואים, השכינה הקדושה נמצאת פה אתנו, ועתה יכולים לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא כל אשר אנו רוצים. ומה אנו רוצים — אם לא ישועה וגאלת עם ישראל, אשר זה הרצון של כלנו; אחד מצמצם יותר — רוצה לראות בישועתו הפרטית, אחר רוצה לראות בישועת אשתו וילדיו, אחר יש לו מח יותר רחב, רוצה ישועה לכל המשפחה, אחר בעל השגה יותר גבוהה, רוצה ישועה לכל אנשי בית-הכנסת, היכן שהוא מתפלל, אחר רוצה לראות בישועת כל העיר, או כל המדינה, אחר בעל מח רחב מאד מאד, ורוצה לראות בישועת כל העולם כולו, שהיכן שנמצאות נשמות ישראל, אצל כלם יתהפכו חיייהם המרוורים לחיים טובים ונעימים, אבל זה תלוי בנו! זה תלוי בכל אחד ואחד מאתנו. רבנו ז"ל אומר (התחלת לקוטי-מוהר"ן, חלק ב') על הפסוק

(יחזקאל לג): "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם; הֲלֹא הָיָה כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, מְלִיוֹנֵי גוֹיִים, וְאֵיךְ כָּתוּב "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם"? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, כְּשֵׁיחֻדֵי חוּזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה, וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, עָלָיו לְהִיּוֹת בְּבַחֲיִנַת: אֶחָד; אֲנִי נִמְצָא פֹה לְבַד. וְאִם יִחְשַׁב מִחֲשֻׁבָה זוֹ, שְׂאֲנִי נִמְצָא לְבַד בְּעוֹלָם, וְכָל הָעוֹלָם תָּלוּי רַק בִּי, אֲזִי לֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם. רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): צָרִיךְ כָּל אָדָם לוֹמֵר, שְׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבְלִי, וְאִם-כֵּן עָלָיו לְרַאוֹת לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים עַל עֲצָמֵנוּ עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת. הַגְּבָרִים מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם, שְׂמַעְתָּה אָנוּ מִתְחִילִים לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין. הַנְּשִׁים מְקַבְּלוֹת עַל עֲצָמָן מֵעַתָּה אָנוּ הוֹלְכוֹת בְּכִסּוּי רֹאשׁ; כָּלֵנוּ מְקַבְּלִים עַל עֲצָמֵנוּ מֵהַיּוֹם לֹא לְאָכַל בְּשׁוֹם מְקוֹם שְׂאִין שֵׁם הַכֶּשֶׁר, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, צָרִיכִים לְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מֵאֲכִילַת טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת. הַרְמַב"ם אוֹמֵר בְּאַגְרַת תִּימָן, אֵיךְ יָכוֹל לְהִיּוֹת שְׁלִיחֻדֵי לֹא תִהְיֶה אֲמוּנָה, הֲלֹא אֲמוּנָה וַיְהוּדֵי זֶה דָּבָר אֶחָד, וְאִין יְכוֹלִים לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם. וְכִמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר, אֲשֶׁר אֲמוּנָה זוֹ הַנְּשֻׁמָּה, וְאֵיךְ יְכוֹלִים לְהַפְרִיד אָדָם מֵהַנְּשֻׁמָּה?! אוֹמֵר הַרְמַב"ם: בְּרַגַע שֶׁאָדָם נִכְשַׁל

עושים מהפכה

קכג

בְּאֲכִילַת טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, תִּכְרַח-וּמְיָד דָּמוֹ נִעְכָּר, וְאִינוּ
מְסַגֵּל לְקַלֵּט אֶת הָאָמוּנָה, קָשָׁה לוֹ וְהוּא מְלֹא קִשְׁיוֹת
וְסִפְקוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְזֹאת כָּבֵר מַעֲכָשׁוֹ אָנוּ
”עוֹשִׂים מֵהֶפְכָּה”; מְקַבְּלִים עַל עֲצָמֵנוּ לֹא לְאָכֹל יוֹתֵר
שׁוֹם מֵאֲכֹל, שְׂיֵשׁ בּוֹ סִפֵּק סִפְקָא טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת. וּמִכָּל
שְׂכֵן וְכָל שְׂכֵן שְׂעָלֵינוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, עַל שְׂאֲכַלְנוּ כָּל
מִינֵי מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, אֲשֶׁר בְּעֵטִים אָנוּ סוּבְּלִים סְבֹל
גָּדוֹל, וְאָנוּ מְלֵאֵי סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ. מֵאִין
בָּא דְבָר זֶה, שְׂיֵהוּדֵי מְסַתְּפֵק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ? רַק מֵאֲכִילַת
טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

.ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הַדְּבָר הַשְּׂנִי שֶׁקָּרָה בְּעֵשְׂרָה
בְּטִבֵּת: מְלֶךְ בְּכָל הַחֲרִיב אֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם. רַבְּנוּ ז”ל
אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר”ן, חֶלֶק ב’, סִימָן א’): יְרוּשָׁלַיִם נִקְרְאוֹת עַל
שֵׁם יְרֵא-שָׁלֵם; כָּל יְהוּדֵי צָרִיף, שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יְרוּשָׁלַיִם
עַל לְבוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קלז, ו): ”אֲעֲלֶה אֶת
יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי”; הֵינּוּ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יְרֵאֵת
שְׂמִים, וְכֵן תִּמְיֵד צָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת חֲרַבֵּן יְרוּשָׁלַיִם.
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְת קיט:): לֹא חֲרַבָּה
יְרוּשָׁלַיִם אֲלָא עַל שֶׁבָּזוּ בָּהּ תְּלִמִידֵי חֲכָמִים. מֵאִין בָּא
חֲרַבֵּן יְרוּשָׁלַיִם? שְׁלוּעֲגִים לְצַדִּיקִים. לֹא חֲרַבָּה

ירושלים אלא על שבטלו בזה את השבת (שם): הבה
 נקבל על עצמנו עכשו שמירת שבת; וכתוב בזהר,
 שבשבת יורד אור כזה, שמי שרק מכין עצמו בששת
 ימי החל, מאינה לו השבת בזהר ובזיו אחר; כל
 ההשפעות הבאות לאדם בימי השבוע הן רק בזכות
 שמירת שבת. ואומרים חכמינו הקדושים (בראשית ובה
 יא, א): "ברכת הני"ה היא תעשיר" (משלי י, כב) — זו
 ברכת שבת. למה אנו רואים בני-אדם מסבבים עם
 חובות, אשר בודאי אין אף אדם בעולם הזה, שאינו
 חייב איזה חוב לזולתו — כל אחד מאתנו בעל חוב,
 אחד פחות אחד יותר. ואחד הגיע למצבים שמעקלים
 רכושו וכו'. מאין בא דבר כזה? רק משום חלול שבת.
 ואם תאמר: אני שומר שבת, ואיך בא לי, שאני בעל
 חוב ונמצא בצרות צרות, בעניות ובדחוקות? אלא
 שמירת שבת אין זה נקרא ששומרה כל-אחר יד,
 כ"מצות אנשים מלמדה" וכו' (ישעיה כט, יג), אלא
 'שמירת שבת' צריכה להיות בשמחה עצומה כל-כף,
 עד שנעשה שומר של השבת; כל השבת יהיה שמח
 ורוקד, שזכה להברא מזרע ישראל; שזכה לשמר את
 היום הקדוש הזה מבואו ועד צאתו; אם היינו שמחים
 כל השבת בשמחה אמיתית, היתה נשפעת עלינו
 השפעה מרבה עד מאד כל ששת ימי השבוע. אבל
 חסרה לנו שמחת המצוה, שמחת השבת. לזאת, בני

ובנותי היקרים! באו נקבל על עצמנו מהשבת הזו, לשמרה כדבעי; משבת זו כל הנשים תקבלנה על עצמן במחשבה, בדבור ובמעשה, שתדלקנה גרות לכבוד שבת, יש לוח, וצריכים לשמר את הזמן, אם זהו אחר הזמן, אסור כבר להדליק. וצריכים לדקדק להדליק אפלו כמה דקות קדם הזמן, שלא יגיעו לידי חלול שבת. אם האשה מדליקה גרות לכבוד שבת, זה העת רצון שלה, וכאשר מכסה עיניה ומבקשת את הקדוש-ברוך-הוא, אז הוא עת רצון גדול מאד בשבילה. לזאת אבקש מאד, בני ובנותי היקרים! אל תאבדו את העת רצון הזו. ואומרים חכמינו הקדושים (ילקוט בהעלותך תשיט): אם שמרתם גרות של שבת, אני מראה לכם גרות של ציון; הקדוש-ברוך-הוא ידליק גרות בציון, על-ידי שמירת שבת, וידליק את נשמתנו, שגם-כן נקראת גר, כי "גר הוי"ה נשמת אדם" (משלי כ, כז). אשה המדליקה גרות לכבוד שבת, מביאה גר ואור לתוך הבית. כשהאשה הולכת בכסוי ראש, מזכה שהשכינה תכנס לתוך הבית. כשיהודי מקבל על עצמו שמשבת זו ישמרנה, יפסיק לעשן, יחדל לנסע ולעשות שאר עבדין דחל, ואומר לעצמו: "מעתה אלף לבית-הכנסת להתפלל, ותהיה השבת שלי בקדשה ובשמחה", תהיו בטוחים שתשלמו את כל החובות. ואל תשאלו אחר-כך: שמרתי שבת, ועדיין

אני בחובות; או הדלקתי גרות, ועדין לא יצאתי מהצרות; כי זה תלוי כפי השמחה שיש לכם. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שזכות המצוה שאדם עושה בשמחה, מוציאה אותו מהשאול תחתית ומתחתיו. בזה שתדליקו את הנרות בשמחה עצומה, בזה שתקבלו את השבת בשמחה, תראו לאילו הצלחות וישועות תזכו.

ד.

בני ובנות היקרים! הדבר השלישי שארע בעשרה בטבת — שתרגמו את התורה ליונית. היונים היה עקר רצונם לחרט בנשמות ישראל, שאין להם חלק באלקי ישראל, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה א', סימן ד'): "וחשך על פני תהום" — זו מלכות יון, שהחשיכו עיניהם של ישראל, ואמרו: כתבו לכם על קרן השור, שאין חלק באלקי ישראל; אנו עדים מזה אלפים שנה עם ישראל סובלים סבל נורא, גלות ארכה מכל מיני מתיונים, עם כל מיני שמות וכנויים, ורק בזכות מתתיהו ובניו הפהגים הצדיקים שבכל דור ודור הנקראים מתתיהו ובניו אשר הם הצדיק ותלמידיו, ורק בזכותם זכינו לחולל פלאות; כי מתתיהו חרת על דגלו: "מי כמוך באלים

עושים מהפכה

קכז

הויה". לזאת, בני ובנותי היקרים! עתה אנו "עושים מהפכה", וחורטים על דגלנו: "מי כמוך באלים הוי"ה"; איננו זזים מפה, עד שנקבל על עצמנו, שמהיום והלאה מה שאנחנו צריכים נבקש את הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלנו, ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק), שכל הצדיקים וכל החכמים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה מאד, לא זכו להגיע למדרגתם, אלא על-ידי שדברו אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלהם. כלנו רוצים לחזור בתשובה, וכלנו מוכנים לחזור בתשובה, אבל איננו יודעים את הדרך והפתח איך חוזרים בתשובה, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד): הדרך והשער והפתח הוא הפה, כל אחד ואחד מאתנו צריך להרגיל עצמו לדבר אליו יתברך בשפת האם שלו, וכל אשר צריך יבקש רק ממנו יתברך. בני ובנותי היקרים! אם תקבלו על עצמכם מהיום והלאה החלטה גמורה, שאין לכם אף אחד בעולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו אתם שבים בתשובה. בני-אדם אינם יכולים לעזור לכם, כמו שכתוב (תהלים קמו): "אל תבטחו בנדיבים בבן-אדם שאין לו תשועה", בן-אדם אינו יכול לעזור לעצמו, וכיצד יעזור לכם?! לזאת, בני ובנותי היקרים! אנו מקבלים עלינו עכשו חזרה בתשובה אמיתית, בלב שלם, ואני מקווה שגם בכם נכנסים דבורים אלו, שגם

אתם חוזרים בתשובה, תהיו אתם היחיד שבזכותכם הקדוש-ברוך-הוא ימחל לכל העולם כלו. לזאת, בני ובנותי היקרים! אבקש את כלכם, באו עכשו ונאמר בצותא: "שמע ישראל הוי"ה אלהינו הוי"ה אחד"; "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"; רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): בזכות שני פסוקים אלו נצולים מתאות נאוף; לזאת, בני ובנותי היקרים! תקבלו על עצמכם מהיום והלאה לומר קריאת שמע. ואומרים חכמינו הקדושים (סוטה מב.): אפלו לא קימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית, אי אתם נמסרין בידם; כדאית מצות קריאת שמע, שתגן על עם ישראל, ונחשב כאלו למד תורה יומם ולילה (עין מנחות צט:); שהקדוש-ברוך-הוא יראה את פונתכם שהיא באמת, אינכם זזים מפה, עד שאתם אומרים לפניו: "רבנו של עולם! אנו עושים מהפכה, ושבים בתשובה"; הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם שתצאו מצרותיכם, ועל-ידי-זה כל אחד ואחד מה שצריך — יקבל, וברגע שתקבלו על עצמכם על תורה ומצוות, אומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה א', סימן ב'): בזכות נשים צדקניות שהיו באותו הדור, נגאלו ישראל ממצרים; זה תלוי בנשים יותר מהגברים, לכן אמר הקדוש-ברוך-הוא למשה רבנו, שתחלה ידבר לבית יעקב — אלו הנשים, ואחר-כך לבני ישראל (עין

עושים מהפכה

קכט

שמות יט, ג, ובמכילתא שם). לזאת אבקשכם מאד, שימו לב, חכמינו הקדושים אומרים (בבא מציעא נט.): אשה דמעוטיה מצויות; אם תרגלנה עצמן לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, תדענה לכן שתפלותיכן מתקבלות למעלה בשמים, ועושות רעש גדול. לזאת, יש לכן שלש פעמים עת רצון: בעת טהרת המשפחה (הינו טבילה במקוה), בעת הדלקת נרות, בעת הפרשת חלה; אשר בשלשה זמנים אלו, יכולה האשה לפעל אצלו יתברך כל אשר צריכה, על-כן ראינה לנצל זמנים אלו; וכן הגברים, תשתדלו לשיח ולדבר אל הבורא יתברך שמו, ולספר לו יתברך כל אשר מעיק לכם, אשר אין דבר גדול מזה, ותניחו תפלין בכל יום ויום חק ולא יעבר. ואז נזכה לכל טוב הגנוז; הקדוש-ברוך-הוא יעזר לאלו הרוקים והרוקות שימצאו תקף-ומיד את זיוגם, אבל שלא יהיו ברגנים, אלא מה שהקדוש-ברוך-הוא נותן — יקבלו על עצמם להתחתן לשם שמים, וכך נבטל את גזרת היונים, שהיתה שבנות ישראל תטמאנה עצמן, חס ושלום; על-כן תקבלו על עצמכם, שהשדוף הראשון שיציעו לכם — תתחתנו לשם שמים. אבל יש עליכם אחריות גדולה, ברגע שמתחתנים על הגברים להקפיד על קלה כבתמורה, ולא להיות קפדניים, ועל הנשים לילך בכסוי ראש ולהיות עקרות בית הגונות, ולשמר

קל

עושים מהפכה

טְהַרְתְּ הַמְשַׁפָּחָה בְּדִקְדוּק רַב, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
שְׁתַּרְבֵּינָה שְׂמֹחוֹת בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה
הַכִּי גְדוֹלָה — לְרֵאוֹת בָּמוֹ עֵינֵינוּ גְלוּי שְׂכִינָה בְּבִנְיָן
בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ.

תם ונשלם, שׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!